

بازی‌های آموزشی افروز

ما در مدرسه‌ی افروز اعتقاد داریم که فرهنگ، مشارکت اجتماعی، مسئولیت‌های فردی و مدنی پیوندی گسست‌ناپذیر با آموزش دارند. به باور ما کلاس درس فقط فضایی برای کسب دانش نیست؛ این هدف با پرورش مهارت‌های اجتماعی و کسب دانش هم تنیده و تفکیک‌ناپذیرند. موضوع کلاس درس هرچه باشد -ریاضی یا علوم اجتماعی- امکانی است برای تمرین مهارت‌های اجتماعی با دانش‌آموزان و به عقیده‌ی ما ارتقای این مهارت‌ها اگر مهم‌تر از افزایش علم و دانش کودکان و نوجوانان نباشد، از آن کم‌اهمیت‌تر نیست. به همین منظور قصد داریم با برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌هایی در مدرسه‌ی افروز، بازی‌ها و فعالیت‌هایی عملی برای کودکان و نوجوانان معرفی کنیم، درباره‌ی مهارت‌ها و روش‌های تسهیلگری این مفاهیم در کلاس درس به بحث و گفت‌وگو پردازیم، و راهکاری عملی برای پیاده‌سازی این مفاهیم در کلاس درس را با هم تجربه کنیم.

مدرسه‌ی افروز دو اصل «آموزش مشارکتی» و «کاربردی بودن مطالب» را سرلوحه‌ی فعالیت‌های خود قرار داده و دوره‌های آموزشی را به گونه‌ای تدوین کرده است که همگام با معرفی هر مفهوم نظری، نحوه‌ی انتقال آن به دانش‌آموزان هم به بحث و گفت‌وگو گذاشته می‌شود. امیدواریم با تمرکز بر مهارت تسهیلگری، و هم‌فکری و گفت‌وگو درباره‌ی آن بتوانیم راهکارها و شیوه‌هایی جدید و کاربردی و خلاق پیدا کنیم تا از این طریق تمرین مهارت‌های اجتماعی و بالا بردن میزان مشارکت دانش‌آموزان در کلاس درس محقق شود. ما در مدرسه‌ی افروز بر این باوریم که می‌توان با چشم‌انداز «جامعه‌ی فردا را با هم بسازیم» از فرصت‌های موجود در کلاس درس بهره‌جست و برای تبدیل دانش‌آموزان به شهروندانی آگاه و مؤثر کوشید.

(در صورت استفاده از منابع افروز، لطفاً ذکر منبع را فراموش نکنید. متشکریم)

نام فعالیت: کارآگاهان طبیعت

رده سنی: بالاتر از دوم دبستان*

وسایل مورد نیاز: کاغذ و مداد

هدف فعالیت: تقویت احساس مسئولیت دانش‌آموزان در برابر محیط زیست، مسئولیت پذیری اجتماعی (درک مشکل- پیدا کردن راه حل- اقدام برای حل مشکل)

پیشگفتار:

در این فعالیت دانش‌آموزان با انجام فعالیت‌های گروهی، مصادیق اتلاف انرژی و منابع طبیعی در زندگی روزمره را پیدا می‌کنند و به دنبال راهکارهایی می‌گردند که از آسیب بیشتر به محیط زیست جلوگیری کند.

* این فعالیت برای اجرا در گروه‌های سنی مختلف مناسب است با این تفاوت که می‌توان پرسش‌ها را متناسب با سن مشارکت‌کنندگان تغییر داد تا دامنه‌ی وسیع‌تری از اطلاعات و موضوعات مرتبط با محیط زیست را در بر بگیرد. علاوه بر این، برای گروه‌های سنی بالاتر (دبیرستان) می‌توان از مؤلفه‌های روش یادگیری جست‌وجوگر هم بهره برد و پژوهش‌های کتابخانه‌ای را هم به بخش‌های مختلف فعالیت اضافه کرد.

کلاس را به ۳ گروه «حامیان طبیعت» تقسیم کنید و برای آن‌ها توضیح دهید که هر کدام از گروه‌ها مأموریت ویژه‌ای دارند. علاوه بر این به آن‌ها تأکید کنید که قرار است حاصل فعالیت جمعی آن‌ها به صورت یک گزارش واحد در بیاید و هر کدام از گروه‌ها مسئول تهیهی مواد مورد نیاز برای یکی از بخش‌های گزارش است. مأموریت اولین گروه پیدا کردن اقدام‌هایی است که در کلاس انجام می‌شود و به سود یا به ضرر طبیعت است؛ مانند بازیافت کاغذ یا باز گذاشتن پنجره‌ها وقتی بخاری روشن است. از گروه دوم بخواهید همین مسئله را در تمام مدرسه بررسی کند. آن‌ها می‌توانند به راهروها، حیاط و کتابخانه سرکشی کنند.

گروه سوم هم باید به زندگی روزمره‌ی خارج از مدرسه توجه کنند و مصادیق اتلاف انرژی یا صرفه‌جویی در مصرف منابع طبیعی را یادداشت کنند. مثلاً آیا خانواده‌شان زباله‌ها را برای بازیافت جدا می‌کند؟ به ساعت‌های پر مصرف و کم مصرف انرژی توجه می‌شود؟ ماشین لباسشویی یا ظرفشویی را فقط وقتی پُر هستند روشن می‌کنند؟

به هر کدام از گروه‌ها اعلام کنید که برای تهیهی فهرست گروهی یک هفته زمان دارند و باید با دقت به محیط اطراف دقت کنند.

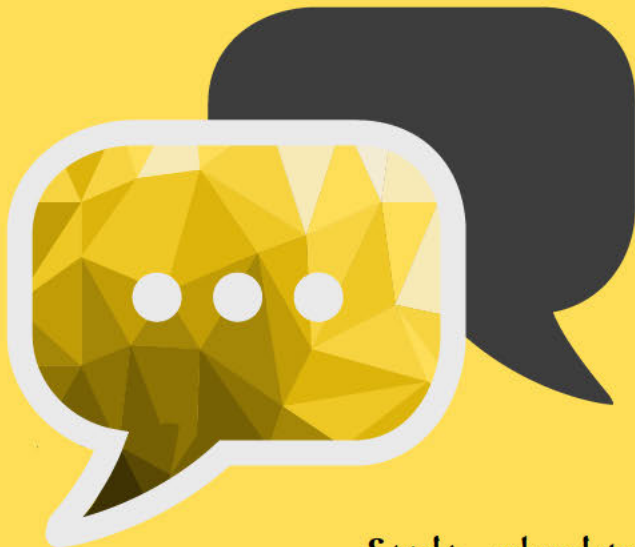
جلسه دوم

در پایان روز هفتم از هر کدام از گروه‌ها بخواهید نماینده‌ای تعیین کنند تا ظرف ۵ دقیقه از تجربه‌ی کار گروه در جریان تهیهی فهرست برای هم‌کلاسی‌ها صحبت کند. سپس فهرست‌های تهیه شده در هر گروه را کنار هم بگذارید و با کمک دانش‌آموزان آن را در قالب یک فهرست ادغام کنید. این فهرست واحد باید حاوی دو ستون باشد: ۱. اقداماتی که به ضرر محیط زیست است. ۲. اقداماتی که به نفع محیط زیست است. پس از تکمیل فهرست بحثی را درباره یافتن راهکارهای خلاقانه‌ای باز کنید که اقدامات سودمند برای حفاظت از محیط زیست را ترویج می‌کند. از هر گروه بخواهید برای هر کدام از بندهای ذکر شده در فهرست واحد راهکارهایی پیشنهاد دهند.

راهکارهای هر کدام از گروه‌ها را در کلاس به بحث بگذارید و با همکاری دانش‌آموزان راهکارهای عملی و مفید را به فهرست اضافه کنید.

می‌توانید از این فهرست به عنوان منشور محیط زیست در کلاس درس خود استفاده کنید و تا پایان سال تحصیلی با ارجاع به آن ضرورت حفاظت از محیط زیست را به دانش‌آموزان یادآور شوید. برای این کار بهتر است فهرست یادشده را روی دیواری در کلاس درس نصب کنید تا دانش‌آموزان همیشه آن را ببینند.

گفت‌وگو در کلاس

۱- احساس

- نسبت به کاری که انجام داده‌اید چه احساسی دارید؟
- به هنگام مواجهه با اقدامی که منابع انرژی را هدر می‌دهد چه احساسی دارید؟

۲- تعمق

- نگاه شما به محیط زیست و منابع انرژی پیش از اجرای این فعالیت چه بود؟
- بعد از اجرای فعالیت چه تغییری در نگاه شما به موضوع محیط زیست ایجاد شد؟
- آیا دوست دارید فعالیت‌های مشارکتی دیگری با موضوع محیط زیست انجام دهید؟
- چه موضوعاتی برای آن به ذهن شما می‌رسد؟

۳- عمل

- هر کدام از شما چه در زندگی روزمره اقداماتی برای حفاظت از محیط زیست و کاهش مصرف انرژی انجام می‌دهید؟
- به نظر شما برای اینکه منشور محیط زیست اثرگذارتر باشد، چه می‌توان کرد؟

سؤال؟؟

با مدرسه افروز تماس بگیرید

info@afroozschool.org